

професійним спрямуванням)» неминуче потягне зміни в змісті і методах лінгвістичного навчання у внз. Поточне впровадження інформаційних технологій значно змінило і збагатило традиційні форми і методи навчальної діяльності, особливо в умовах самостійної роботи. Електронне навчання дозволяє індивідуалізувати процес навчання відповідно до психологічних та інтелектуальних можливостей учнів і створює доступний режим для засвоєння будь-якого мовного і мовного учбового матеріалу, що особливо необхідно в умовах дистанційної роботи студентів. Тренінг у поєднанні з електронним контрольним навчальним тестуванням дає можливість студенту бачити свої помилки, коригувати їх і продовжити нарощувати потенціал своєї бази знань у своєму індивідуальному режимі.

Інноваційні напрями в методиці навчання української мови (за професійним спрямуванням) розширюють і удосконалюють традиційні методи навчання і в сукупності виводять процес навчання на вищий і якісніший рівень педагогічної майстерності, формується методична концепція навчання. У перспективі формування системи комп'ютерного навчання створює передумови для інтеграції її в міжнародну систему освіти, тим самим, розширюючи можливості міжкультурної і професійно-орієнтованої комунікації між студентами ВНЗ України.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Зимина О. В. Печатные и электронные учебные издания в современном высшем

образовании: теория, методика, практика / О. В. Зимина. – М.: Изд-во МЭИ, 2003. – 336 с.

2. Портал Smart education. Режим доступу – <http://www.smart-edu.com/>.

3. Освіта в Європі у 2020–2030 роках. Прогноз. Режим доступу – <http://www.pontydysgu.org/2010/01/crowd-sourcing-the-european-foresight-studyyour=chance-to-be-an-expert/>.

BIBLIOGRAFIYA

1. Zimina O. V. Pechatnye i elektronnye uchebnye izdania v sovremennom vysshem obrazovanii: teoriya, metodika, praktika / O. V. Zimina. – M.: Izd-vo MEI, 2003. – 336 s.

2. Портал Smart education. Режим доступу – <http://www.smart-edu.com/>.

3. Освіта в Європі у 2020–2030 роках. Прогноз. Режим доступу – <http://www.pontydysgu.org/2010/01/crowd-sourcing-the-european-foresight-studyyour=chance-to-be-an-expert/>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГРОМКО Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутнього вчителя.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HROMKO Tetiana Vasylivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of Department of the Ukrainian Language, Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional training of future teacher.

УДК 37.032:796.011.3 – 057.87

ДОВГАНЬ НАДІЯ ЮРІЇВНА –

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини ВНЗ Університет «Україна» e-mail: borovik_v69@mail.ru

СПОРТИВНО-ОРІЄНТОВАНА ОСВІТА У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ВНЗ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У сучасних умовах інтегрування України у європейську систему вищої освіти стратегічним завданням реформування вищої освіти України є трансформація кількісних показників освітніх послуг у якісні, що передбачає перегляд змісту вищої освіти та наповнення його новітнім матеріалом, упровадження сучасних

технологій навчання, забезпечення мобільності, працевлаштування та конкурентоспроможності фахівців.

Оновлення та поглиблення змісту освіти у сфері фізичного виховання насамперед пов'язано з найбільш повною реалізацією підвищення ефективності та якості викладання фізичного виховання, яке повинно сприяти укріпленню та збереженню здоров'я

студентської молоді. Формування соціально активної особистості в гармонії з фізичним розвитком – важлива умова підготовки випускника вишу до професійної діяльності та існування в суспільстві.

Однак низка питань означеного напрямку дотепер залишається не з'ясованою, спроби вписати певні новації у педагогічний процес не дають достатнього результату, а запропоновані шляхи вирішення проблеми впровадження спортивно-орієнтованих технологій у процес позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ виявляються недовірливими. Унаслідок цього, спостерігається тенденція до зниження обсягу рухової активності, погіршення стану здоров'я студентської молоді, понад 50 % випускників ВНЗ не спроможні якісно працювати на виробництві і виконувати свої професійні обов'язки. Саме тому особливої актуальності набуває питання застосування інноваційних технологій на позааудиторних заняттях з фізичного виховання зі студентами ВНЗ, яке потребує ґрунтовного доопрацювання щодо оптимізації фізичного розвитку молоді, зміцнення і збереження її здоров'я.

У зв'язку з вище викладеним виникає необхідність використання в процесі фізичного виховання у ВНЗ величезного позитивного досвіду технологічного потенціалу спорту. При цьому відомо, що педагогічні технології спортивно-орієнтованого фізичного виховання є ефективними фізкультурно-оздоровчими технологіями, тому що забезпечують високий рівень якості фізичного виховання студентської молоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комплексно вирішено проблеми застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні й оздоровленні студентської молоді з урахуванням їхньої мотивації до занять фізичною культурою у роботах В. Бальсевича, О. Бондаревської, Н. Борейко, В. Волкова, М. Дутчака, С. М. Канішевського, Т. Круцевич, Б. Шияна та ін., розроблено педагогічно-ефективні методики і технології фізичної культури у працях Л. Б. Андрущенко, В. Я. Віленського, С. А. Гонянца, В. І. Григор'єва, С. Н. Зуєва, Л. М. Крилової, Л. В. Сиднеєва, Т. В. Сичової, Г. М. Соловйова, С. Ю. Тюленькова, заняття з фізичного виховання зорієнтовано на спортивну підготовку (Л. Н. Барібина, А. В. Попрошаєва, В. А. Темченко, І. В. Орла, І. О. Салатенко), представлено інноваційні технології спортивно орієнтованого фізичного виховання (Д. В. Фонарев, В. І. Столяров, Є. В. Стопникова), що дає змогу шукати нові шляхи удосконалення спортивно-орієнтованої технології у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ. Зокрема розглянуто упровадження педагогічних

інновацій у позаакадемічних заняттях (Т. І. Туркот), детермінанти забезпечення мотиваційного компонента студентів до цих занять (Ю. Ю. Мойсеюк, Н. Тимошкіна), контроль у позаакадемічних формах занять (Н. М. Баламутова, О. Є. Семенова, А. С. Соколов), особистісно-орієнтовані технології їхньої організації (Ю. І. Євсєєв, G. Stidder), реалізацію індивідуального підходу в позаакадемічних заняттях (А. Ф. Баранова), методичне та інформаційне забезпечення (А. А. Васильков, Р. Т. Раєвський), дослідження їхньої ефективності (В. М. Корягін).

Мета статті полягає в обґрунтуванні моделі спортивно-орієнтованої освіти у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реформування змісту фізичної культури студентів вищих навчальних закладів, нове усвідомлення змісту вищої освіти породжують непрості проблеми не тільки її проектування в контексті професійної підготовки майбутніх спеціалістів, а й збереження основ фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я кожного члена суспільства.

Пристаючи до розгляду спортивно-орієнтованої освіти у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ, потрібно визначити дефініції поняття «фізична освіта», «фізкультурна освіта», «спортивно-орієнтована освіта». Ф. П. Суслов, Д. А. Тишлер визначають поняття фізична освіта, як систему засвоєння людиною раціональних способів управління своїми рухами, створення фонду рухових умінь, навиків і пов'язаних з ними знань. Б. А. Ашмарін фізичною освітою називає процес і результат оволодіння спеціальними систематизованими знаннями, фізичними вправами, а також способами їх самостійного вивчення і використання в житті [1]. І. І. Сулейманов вважає «фізкультурну освіту» цілеспрямованим впливом соціального середовища на людину з метою формування у неї здатностей до фізкультурної діяльності [8].

Поряд з наведеними поняттями в науковому вжитку використовують поняття «особистісно-орієнтованої фізкультурної освіти» та «неспеціальної (непрофесійної) фізкультурної освіти». В. М. Столяров (2002), під особистісно орієнтованою фізкультурною освітою розуміє педагогічний процес, спрямований на засвоєння аксіологічного потенціалу фізичної культури, що включає формування системи світоглядних категорій, ціннісних орієнтацій на фізичне самовдосконалення, здоровий спосіб життя, соціальну активність молоді людини [7].

В. М. Видрін трактує непрофесійну фізкультурну освіту як процес, спрямований на всебічний фізичний розвиток [2]. В. В. Приходько, В. П. Кузьмінський (2004) наголошують на тому, що неспеціальна різнобічна освіта – це складова частина раціональної організації її індивідуальної життєдіяльності [6].

Відтак, інтегруючи зазначені поняття, ми трактуємо фізичну освіту та фізкультурну освіту як спортивно-орієнтовану освіту, яка передбачає формування у студентської молоді здорового способу життя, використання оптимальної рухової діяльності для фізичного вдосконалення у процесі фізкультурно-спортивної діяльності.

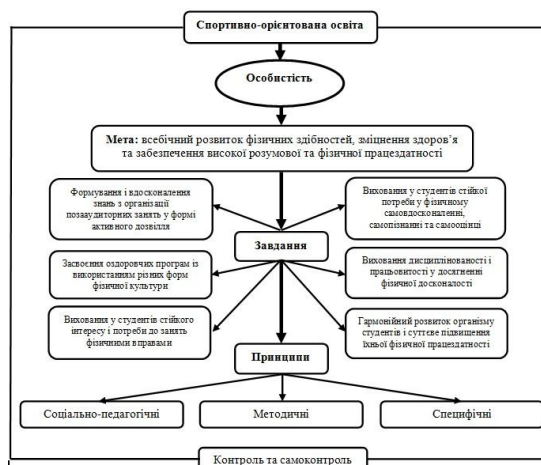
Стратегія пріоритетних напрямків державної політики в сфері фізкультурної освіти студентів, що відображає підвищення кількості надскладних систем і технологій, інформатизацію всіх сфер життя суспільства, визначає нові вимоги до творчої підготовки майбутнього спеціаліста, його готовність до високопродуктивної праці. М. Віленський, І. Мудрик, О. Леонов, Т. Круцевич, В. Кузьменко вважають, що стратегічною метою вищої освіти повинно бути створення середовища, яке сприяло б фізичному оздоровленню студентів, морально-етичному становленню особистості, можливості підтримати існуючий рівень здоров'я, поліпшити його, сформувати навички здорового способу життя. Це пов'язано з формуванням здорового способу життя студентської молоді, що передбачає оптимізацію режиму праці та відпочинку студентів, організацію їхньої рухової активності, проведення гігієнічних і загартувальних заходів, профілактику шкідливих звичок і психофізичну регуляцію організму. Свої функції, які розвивають і формують особистість, фізична культура найповніше реалізує через систему фізичного виховання.

У психолого-педагогічних дослідженнях І. В. Мудрика, К. Огністої, Т. Ю. Круцевич, А. М. Максименка, О. М. Худолія, Б. М. Шияна та ін. проблема формування фізичної культури особистості досліджується широко і різнобічно, чинності набуває персоналізована її форма. В. Бальсевич, М. Віленський, Л. Лубишева, А. П. Матвеев, Л. Б. Кофман розробили структурні моделі фізичної культури особистості, які доповнюють одна одну і розширюють уявлення про основні складові фізичної культури особистості.

Нами також здійснена спроба створення авторської моделі спортивно-орієнтованої освіти, яка передбачає перебудову процесу

фізичного виховання у ВНЗ на основі загальнопедагогічних принципів та завдань, які є основою для формування потреби у фізичному самовдосконаленні та дотримання здорового способу життя (див. рис. 1).

Як видно з рис. 1, метою спортивно-орієнтованої освіти є всебічний розвиток фізичних здібностей, зміцнення здоров'я і забезпечення високої розумової та фізичної працездатності. Можна з упевненістю стверджувати, що освітній процес фізичного виховання у ВНЗ буде ефективним лише у тому випадку, коли він розглядається як процес оволодіння знаннями, вміннями і навичками студентами, мотивом якого є задоволення індивідуальних інтересів та потреб у фізичному самовихованні та самовдосконаленні. Так, Т. Ю. Круцевич указує, що мета фізкультурної освіти у ВНЗ повинна задовольнити об'єктивну потребу студентів у засвоєнні систем спеціальних знань, набутті професійно значущих умінь і навичок [4].

Мал. 1. Модель спортивно-орієнтованої освіти, спрямованої на формування фізичної культури особистості студентів вищих навчальних закладів

Досягнення мети спортивно-орієнтованої освіти формування фізичної культури особистості забезпечується виконанням таких завдань: формування і вдосконалення знань з організації позааудиторних занять у формі активного дозвілля; засвоєння оздоровчих програм з використанням різних форм фізичної культури; виховання у студентів стійкого інтересу і потреби до занять фізичними вправами; гармонійний розвиток студентів і суттєве підвищення їхньої фізичної працездатності; виховання дисциплінованості і працьовитості у досягненні фізичної досконалості; виховання у студентів стійкої потреби у фізичному самовдосконаленні, самопізнанні та самооцінці.

В основу авторської моделі спортивно-орієнтованої освіти формування фізичної культури особистості, на наш погляд, можуть бути покладені такі загальнопедагогічні принципи, запропоновані Л. П. Матвеевим: соціально-педагогічні, методичні та специфічні.

– соціально-педагогічні принципи: оздоровчої спрямованості виховного процесу, гармонійного розвитку особистості (його зв'язок з розумовим, моральним та естетичним розвитком індивіда), принципи цільової підготовки до професійної прикладної діяльності;

– методичні принципи, що включають сукупність принципів навчання, розвитку фізичних якостей і загальнодидактичних принципів: свідомості й активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності;

– специфічні принципи, що відображають закономірності побудови навчально-виховного процесу: безперервності, прогресування тренувальних дій, циклічності та вікової адекватності впливу.

Аналізуючи представлені принципи, можна констатувати, що перші дві групи принципів недостатньо відображають специфіку спортивно-орієнтованої освіти формування фізичної культури особистості студентської молоді. Ми вважаємо, що третя група – специфічні принципи – найбільш детально уточнює специфіку спортивно-орієнтованої освіти, проте у класифікації Л. П. Матвеева, яку ми взяли за основу, ці принципи представлено дещо звужено. Тому ми розширили дану групу за рахунок таких специфічних принципів: спортизація, індивідуалізація, безперервність, оптимальність, свобода вибору, психологічна комфортність. Основною причиною уточнення специфічних принципів спортивно-орієнтованої освіти є необхідність диференційованого підходу до студентів з урахуванням спортивних інтересів, які формують мотиваційні прагнення до рухової активності та безперервної фізкультурної освіти, підвищують рівень загальної підготовки студентів.

Принцип спортизації реалізується при впровадженні інноваційних технологій спортивного тренування та спрямований на вирішення завдань фізичного виховання незалежно від рівня фізичної підготованості студентів.

Принцип індивідуалізації диктується необхідністю визначення індивідуально-типологічних властивостей особистості, у тому числі статево-вікових особливостей, рівня здоров'я та рівнів фізичної підготовленості студентської молоді.

Принцип безперервності вказує на неприпустимість дискретності педагогічного процесу, що може призвести до зниження досягнутого рівня фізичної підготовленості. Цілісність навчально-виховного процесу забезпечується визначенням адекватної міри фізичного навантаження і відпочинку: адаптацією організму до фізичного навантаження, а також динамікою відновлювання після виконаної роботи у процесі фізичного виховання студентів.

Принцип оптимальності полягає у цілеспрямованому підвищенні вимог до рухової активності у процесі адаптації особистості до фізичних навантажень у процесі занять фізичним вихованням.

Принцип свободи вибору виду рухової активності поєднує студентів в однорідні навчально-тренувальні групи за спортивними інтересами. Організація занять з фізичного виховання на основі вільного вибору виду спорту надає студентові можливість переходу з однієї групи в іншу, вносить заняття за рамки обов'язкового розкладу, сприяє формуванню спортивного стилю життя.

У своєму дослідженні ми акцентуємо увагу на визначенні спортивного стилю життя тому, що він спрямований на підтримку індивідуального розвитку студента, надання йому необхідного простору для прийняття рішень, вибору змісту та поведінки у навчально-виховному процесі ВНЗ. У сучасних умовах істотно зросли вимоги, пов'язані з інтенсифікацією професійної підготовки студентської молоді. Нові методи, засоби, форми і принципи навчання пред'являють до інтелектуальної діяльності, емоційної сфери і здоров'я студентів, що навчаються, все більш якісні вимоги.

Таким чином, у процесі навчання і в цілому життєдіяльності перед молоддю людиною постійно виникають проблеми вибору конкретних дій, мети, засобів і методів її досягнення. У зв'язку з цим, зовнішні умови детермінують поведінку, але не абсолютно, оскільки його внутрішній світ обумовлює заломлення зовнішнього впливу і різноманіття поведінки особи в однакових умовах. Специфіка індивідуального прояву життєдіяльності, вибору того або іншого способу досягнення мети залежить багато в чому від стилю життя даної особи.

Г. Т. Головченко, В. В. Марков зазначають, що стиль життя є соціально-психологічною категорією, яка виконує комплексну функцію та дозволяє ефективно пристосуватися до умов соціального середовища, є цілісною системою стійких ознак життєдіяльності, що дозволяє в житті реалізувати цілі і плани особи. Таким чином, стиль життя – це спосіб і форма життя [3; 5].

У такому контексті спортивно-орієнтована освіта завдяки своїй специфіці дає молодій людині великі і унікальні можливості для самовиховання і самопідготовки до реальних умов сучасного життя. Спортивний стиль життя ми розуміємо, як впорядковану організацію діяльності молодшої людини, що базується на здоровому способі життя, на направлену на зміцнення здоров'я, на фізичне, функціональне, психічне вдосконалення особистості, професійне вдосконалення, досягнень суспільно значущих і особистих результатів в професійній діяльності і на розвиток фізичних здібностей до подолання різних стресових ситуацій і труднощів. Спорт стає особливим видом діяльності, що спонукає до творчої пошукової активності викладача з фізичної культури і розробки новітніх програм з фізичного виховання, які на практиці показують все більшу ефективність застосування в засвоєнні спеціальних знань у галузі фізичної культури, позитивні зміни у формуванні ціннісно-мотиваційної сфери студентів. Лише високоосвічена особистість, яка дотримується спортивного стилю життя, здатна досягати високих результатів у професійній діяльності.

Принцип психологічної комфортності дозволяє вибудувати екологічну взаємодію викладача зі студентами, передати спортивний досвід, створити на заняттях з фізичного виховання доброзичливу атмосферу злагоди та взаєморозуміння.

На нашу думку, ці принципи забезпечують максимальні можливості для засвоєння кожним студентом цінностей фізичної та спортивної культури, використання здоров'язберігаючих технологій спортивної підготовки, поєднання студентів в однорідні навчально-тренувальні групи за спортивними інтересами. Задоволення соціально-біологічних потреб молодшої людини є базовою передумовою розвитку особистості. Головне місце посідають потреби у творчості і самореалізації особистості, які найповніше задовольняються саме у спортивній культурі. У нашому дослідженні, спортивна культура у повному об'ємі задовольняє потреби студентської молоді, сприяючи підвищенню не тільки рухової, а й загальної культури, розширенню світогляду. Цей вид культури – основа самодіяльного, ініціативного самовираження майбутнього фахівця, прояв творчості та фізичної гармонізації. Спортивна культура, у нашому розумінні – це творчість особистості, спрямована на відносини, що виникають у процесі занять з фізичного виховання студентів у ВНЗ. Це дозволяє розглядати студентську спортивну культуру як високоєфективну систему оздоровчих занять, спрямованих на покращання фізичних

кондицій, зміцнення здоров'я, гармонійний фізичний розвиток. Основу змісту занять складають фізичні вправи, спрямовані на розвиток основних фізичних якостей, розкриття внутрішнього потенціалу студента як особистості.

Заключний елемент моделі – контроль і самоконтроль. Контроль спрямований на вивчення і поліпшення здоров'я, фізичного розвитку і фізичної підготовленості студентів. Мета контролю – максимально сприяти використанню засобів фізичної культури і спорту для зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичного розвитку, досягнення високих спортивних результатів. Самоконтроль нами визначається як метод самоспостереження за станом організму студентів у процесі занять фізичними вправами і спортом. Він полягає в обліку суб'єктивних показників (самопочуття, сну, апетиту, бажання займатися спортом, фізичної підготовленості та ін.) та об'єктивних показників (ваги, пульсу, спірометрії, частоти дихання, артеріального тиску, динамометрії).

Упровадження моделі спортивно-орієнтованої освіти у позааудиторну спортивно-масову роботу у ВНЗ сприяє формуванню довершеної, гармонійної особистості сучасного професіонала.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Таким чином, спортивно-орієнтована освіта у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ дає змогу уникнути низки недоліків, притаманних традиційному фізичному вихованню. Здійснений теоретичний аналіз наукових праць дозволяє визначити, що сучасний етап розвитку фізичної освіти в Україні характеризується інноваційними змінами в освітньо-виховному процесі. Саме це вказує на необхідність модернізації системи фізичного виховання ВНЗ, де спортивно-орієнтована освіта має потенційні можливості педагогічного впливу на розвиток фізичної культури студентів, їхньої здатності до самопізнання, потреби у фізичному самовдосконаленні та дотриманні здорового способу життя.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Ашмарін Б. А. Теорія та методика фізичного виховання / Б. А. Ашмарін. – М.: Просвещение, 1990. – 287 с.
2. Выдрин В. М. Физическая культура студентов вузов: [учебное пособие] / В. М. Выдрин, Б. К. Зыков, А. В. Логоненко. – Воронеж: изд-во ВГУ, 1991. – 128 с.
3. Головченко Г. Т. Образ жизни и нравственное здоровье / Г. Т. Головченко, Т. В. Бондаренко, Е. К. Камаева // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я: зб. наук. праць ВДУ. – Луцьк: Вид-во «Волинська обласна друкарня», 2002. – т. 2. – С. 107–109.

4. Круцевич Т. Ю. Теория и методика физического воспитания / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олимпийская литература, 2003. – 423 с.

5. Марков В. В. Основы здорового образа жизни и профилактика болезней / В. В. Марков. – М.: Изд. Центр «Академия», 2001. – 320 с.

6. Приходько В. В. Креативна валеологія. Концепція і педагогічна технологія формування студентів технічних і гуманітарних спеціальностей як будівничих власного здоров'я: навч. посіб. / В. В. Приходько, В. П. Кузьмінський. – Д.: НГУ, 2004. – 230 с.

7. Столяров В. И. Концепция спартианского движения / В. И. Столяров // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2001. – № 1. – С. 4–12.

8. Сулейманов И. И. Система основных понятий теории физической культуры: Учебное пособие / И. И. Сулейманов. – Тюмень: Вектор Бук, 1999. – 165 с.

BIBLIOGRAFIYA

1. Ashmarin B. A. Teoriya ta metodyka fizychnoho vykhovannya. – М.: Prosveshchenye, 1990. – 287 s.

2. Vydrin V. M. Fizicheskaya kul'tura studentov vuzov: [uchebnoe posobie] / V. M. Vydrin, B. K. Zykov, A. V. Lotonenko. – Voronezh: izd-vo VGU, 1991. – 128 s.

3. Golovchenko G. T. Obraz zhizni i нравственное zdorov'e / G. T. Golovchenko, T. V. Bondarenko, E. K. Kamaeva // Fizichne vikhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya: zb. nauk. Prats' VDU. – Luts'k: Vid-vo «Volins'ka oblasna drukarnya», 2002. – t. 2. – S. 107–109.

4. Krutsevich T. Yu. Teoriya i metodyka fizicheskogo vospitaniya / T. Yu. Krutsevich. – К.: Olimpiyskaya literatura, 2003. – 423 s.

5. Markov V. V. Osnovy zdorovogo obraza zhizni i profilaktika bolezney / V. V. Markov. – М.: Izd. Tsentr «Akademya», 2001. – 320 s.

6. Prykhod'ko V. V. Kreatyvna valeolohiya. Kontseptsiya i pedahohichna tekhnolohiya formuvannya studentiv tekhnichnykh i humanitarnykh spetsial'nostey yak budivnychykh vlasnoho zdorov'ya: navch. posib. / V. V. Prykhod'ko, V. P. Kuz'mins'kyy. – D.: NHU, 2004. – 230 s.

7. Stolyarov V. I. Kontseptsiya spartianskogo dvizheniya / V. I. Stolyarov // Fizicheskaya kul'tura: vospitanie, obrazovanie, trenirovka. – 2001. – № 1. – S. 4–12.

8. Suleymanov I. I. Sistema osnovnykh ponyatiy teorii fizicheskoy kul'tury: Uchebnoe posobie / I. I. Suleymanov. – Tyumen': Vektor Buk, 1999. – 165 s.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДОВГАНЬ Надія Юрївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини ВНЗ Університет «Україна».

Наукові інтереси: спортивно-орієнтована освіта у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи ВНЗ.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DOVGAN Nadiya Yuriivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Physical Rehabilitation, Mykolayiv Interregional Institute of Person Development of Higher Educational Institution, University «Ukraine».

Circle of scientific interests: sports focused education in the course of out-of-class sports and mass work of higher educational institutions.

УДК 378

ЖИТЕНЬОВА ЛЮДМИЛА ВІКТОРІВНА –

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та методики професійного навчання Київського національного університету технологій та дизайну
e-mail: zhitenevaLV@ukr.net

ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ В ІСТОРІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сьогодні, як ніколи раніше, актуальна проблема гуманізму. Гуманізм – перш за все означає людяність. Це любов до людей, пошана до особи та її гідності.

Гуманізм (від лат. *humanus* – людський, людяний). Це система ідей і поглядів на людину як на найвищу цінність. [2, с. 76–77]. Слово «гуманізм» запозичив у Цицерона

італійський мислитель Леонардо Бруно. У науковий обіг термін було введено пізніше у 1880 році німецьким педагогом Ф. Нітхаммером.

В історичному розвитку гуманізм це прогресивна течія західноєвропейської культури епохи Відродження, спрямована та утвердження поваги до гідності і розуму людини, її права на земне щастя, вільний вияв природних людських почуттів і здібностей.